

Secretariaat WMO raad Barendrecht

J. C. van der Stokker
Maaskantveld 26
2992 HM Barendrecht
E-mail secretariaat: info@wmo-raadbarendrecht.nl
Website: www.wmo-raadbarendrecht.nl

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 501
2990 EA Barendrecht

Ons kenmerk : 2017/CWD-MvdM/evaluatie
Onderwerp : Advies " Evaluatie Twee jaar Participatiewet
Datum : 6 februari 2017

Geacht college,

We ontvingen uw verzoek om uw document 'Twee jaar Participatiewet' te bestuderen en van advies te voorzien. Ondanks het feit dat de werkgroep Participatie sterk ingekrompen is heeft de WMO-raad een aantal leden bereid gevonden om zich erin te verdiepen. We zijn positief verrast nogmaals op te merken dat een aantal aspecten uit ons advies voor het beleidskader Participatiewet uit 2014 daadwerkelijk is doorgevoerd. Het betreft o.a. het realiseren van een participatienetwerk in plaats van een fysiek leerwerkbedrijf en het doorvoeren van een forfaitaire loonkostensubsidie.

In ons advies geven we allereerst specifiek reactie op het stuk. Vervolgens leest u onze algemene adviezen. We hebben diverse mensen uit de samenleving benaderd om input te krijgen voor onderstaand advies.

Specifieke notities

Pagina 4: "De gemeente heeft actief ingezet op het bereiken van deze doelgroep ('voormalig Wajongeren') onder andere via de PrO- en VSO-scholen". Deze 18+ ers stromen niet alleen als schoolverlaters terug in de gemeente, maar ook via regionale- of landelijke instellingen (bereiken van de 18+ leeftijd) of door het beëindigen van een Jeugdbeschermings- of Justitiële titel. Het is zorgelijk dat veel van deze adolescenten slecht in beeld zijn en 'van de radar verdwijnen'.

Advies: vergroot het bereik en het zicht op deze jongeren door proactieve contacten met bv. de William Schrikker Groep, het Veiligheidshuis Rotterdam en Jeugd Bescherming Rotterdam Rijnmond, door continuïteit en versterking van de gespecialiseerde functie (voorheen G.O.S.A. specialist)

Pagina 13 "Werkgeversservicepunt": Is het de eenzijdige taak van de gemeente om werkgevers te faciliteren? Heeft de gemeente niet vooral een maatschappelijke opdracht naar haar uitkeringsgerechtigden en werkzoekenden? Het dominante dogma van vraaggerichte re-integratie betekent dat werkzoekenden op hun affiniteiten beoordeeld moeten/kunnen worden en dat specifieke scholing en opleiding (combinatie ROC, gemeenten en werkgevers) hen in staat stelt een toekomstige baan te verwerven en te behouden.

Advies: betrek scholing in re-integratietrajecten door werkzoekenden om te scholen naar zogenaamde kansrijke beroepen (lijst UWV).

Pagina 13: De Randstad Baanbrekend constructie kan erg nadelig uitpakken voor zowel werkgever als werknemer. In de Tweede Kamer is daar eens over gediscussieerd. Het gaat om het volgende. Een werkgever heeft recht op € 21.000 premiekorting (mobiliteitsbonus) als hij iemand van 56 jaar of ouder in dienst neemt die op de dag voorafgaand aan het dienstverband een uitkering ontvangt. In de periode 2015 was er een regeling actief waarbij werkgevers € 10.500 ontvingen als zij iemand in dienst namen die tussen de 18 en 27 jaar was en eveneens de dag voorafgaand aan het dienstverband een uitkering had. Dit fiscale voordeel wordt betaald via de loonheffingen. Voornoemde premiebedragen zijn gebaseerd op 3 jaar periodes van € 7.000 respectievelijk € 3.500. Werkgevers die via de Randstad constructie iemand in dienst hebben genomen hebben feitelijk een burger uit een bijstandsuitkering in dienst genomen. Echter zonder de lucratieve fiscale voordelen die het Rijk daarvoor in het Handboek Loonheffingen aan werkgevers toerekent. Deze burger loopt bovendien zijn uitstroompremie mis. Overigens gelden deze fiscale voordelen ook voor burgers die in het doelgroep register zijn opgenomen.

Advies: maak in het werven van banen en werkgevers optimaal gebruik van de mobiliteitsbonus voor 56-plussers en doelgroepers. Het gaat om veel geld.

Pagina 15: Er is een beperkt aantal partijen dat deelneemt aan het participatienetwerk. Toen wij ons advies over het beleidskader Participatiewet in 2014 schreven hadden we voor ogen dat er ook lokale commerciële- en non-profit organisaties mee zouden doen in het participatienetwerk. Dit met als doel dat uitkeringsgerechtigden binnen een dergelijke organisatie doorstroommogelijkheden hebben naar betaald werk.

Advies: breid het participatienetwerk fors uit. Wees daarin creatief.

Pagina 16: Werkloont is ons inziens geen 'maatwerk' oplossing en heeft een sterk dwingend karakter. Wij zijn kritisch over de effectiviteit van zulke initiatieven.

Advies: methodisch handelen van Werkloont nauwgezet volgen en evalueren, en uitstroomresultaten in kaart brengen en vergelijken met andere re-integratie methodieken.

Pagina 18: De effectieve resultaten van het Actieplan bestrijding Jeugdwerkloosheid, bestrijding ouderenwerkloosheid en de Normaalste Zaak zijn niet eenduidig. De huidige arbeidsmarkt (en achterliggende economische crisis) blijken significant van meer invloed dan de motivatie en inspanningen van werkzoekenden. De arbeidsmarkt is conjunctuurgevoelig en functies veranderen met de tijd.

Advies: maak afspraken met scholingsinstituten (ROC) zodat mensen via het traject van bv. een levenlang leren of gerichte certificaten een nieuwe start in een nieuw beroep (met kans op betaald werk) kunnen maken.

Pagina 20: Het genoemde coördinatiemodel wordt benoemd maar wordt nergens concreet toegelicht.

Advies: beschrijf en duidt wat het coördinatiemodel inhoudt en waarvoor het effectief kan worden ingezet.

Pagina 21: SRoI is tamelijk willekeurig ingevuld en er wordt bij aanbestedingen onvoldoende gecontroleerd op naleving. Wij zijn bekend met gemeenten waar SRoI daadwerkelijk een gezaghebbende rol heeft. Ons inziens kan dat tot serieuze uitstroom leiden.

Advies: het consequent toetsen van de uitvoering van SRoI bij aanbestedingen zou prioriteit moeten hebben en zou standaard opgenomen moeten worden in de aanbestedingsregels.

Pagina 24: maar '4 nuggers in traject genomen' over een periode van 18 maanden. De beschreven terughoudendheid t.a.v. deze groep wekt de suggestie dat 'schadelastbeperking' voorrang heeft boven het helpen van onze burgers. Het zou zijn lovenswaardig zijn als hier '40' gestaan had i.p.v. '4.' Zie onder "algemene notities" ons samenvattende- en meest prangende

advies: maak keuzes op basis van daadwerkelijke ondersteuningsbehoefte van burgers en kijk minder naar de beoogde besparingen op uitkeringen.

Mensen die tot het (nieuwe) Doelgroepenregister behoren en burgers die een beroep willen doen op beschut werken hebben te weinig informatie over hun rechten en mogelijkheden tot begeleiding naar werk.

Advies: plaats voor deze doelgroepen duidelijke, toegankelijke informatie op de website van de gemeente. Zorg dat de procedures rondom aanvragen en mogelijkheden in duidelijke protocollen zijn uitgewerkt.

De klantmanager heeft een cruciale rol in de procedures.

Advies: anticipeer op de verwachte toename van de diverse doelgroepen door te zorgen voor ruim voldoende, goed opgeleide, en gespecialiseerde klantmanagers. Door voldoende capaciteit te waarborgen blijft er voor de klantmanagers ruimte om zich bekend te maken met de specifieke zorg en begeleiding ten aanzien van de nieuwe doelgroepen.

Algemene notities

1. De overgang voor leerlingen van het praktijkonderwijs naar een garantiebaan of dagbesteding verloopt BAR-breed slecht. Op pagina 9 staat letterlijk dat 'de mensen op de Wsw-wachlijst en Wajongers de eerste jaren voorrang krijgen' in plaats van de schoolverlaters VSO en PrO. Het betekent voor deze categorie jongeren soms letterlijk thuis zitten en zorgvuldig opgebouwde vaardigheden verliezen. Dhr. C.Goos van praktijkschool 'De Sprong' uit Sliedrecht geeft aan: 'BAR is de slechtste plaats waar je als jonggehandicapte kan wonen.' Voor deze groep jonge mensen, aan de start van hun carrière moet toeleiding en ondersteuning naar werk direct en onvoorwaardelijk beschikbaar zijn.
2. Regelgeving vanuit de (nieuwe) participatiewet moet niet rigide worden toegepast. Zorgzaam maatwerk en oplossingsgericht denken zou voorop moeten staan. In november 2016 speelde in onze gemeente Barendrecht nog het schrijnend voorbeeld van een kwetsbare burger die slachtoffer werd van de rigide uitvoering van regelgeving. Het betrof een minderjarig meisje met een licht verstandelijke handicap. Dankzij haar dagbestedingsindicatie was ze, met deskundige begeleiding en met veel plezier, actief bij restaurant De Witte Haan in Dordrecht. Echter, op haar 18^e verjaardag verliep haar indicatie. Ze werd afhankelijk van een nieuwe indicatie bij de gemeente. Vervolgens was zij, -vanwege ontbrekende financiering,- niet meer welkom bij De Witte Haan. Gedurende de (her-)indicering van de dagbesteding door de gemeente Barendrecht zou zij thuis, op de bank, moeten afwachten. In een dergelijke situatie verwachten wij van de gemeente Barendrecht snel schakelen en een 'Wir schaffen das'-instelling. Een kwetsbare jongere hoort in Barendrecht geen slachtoffer van systemen te zijn. Zorgzaam maatwerk is in dit voorbeeld: de financiering aansluitend regelen en de indicatie volgt later.

3. We missen in dit stuk verdergaande ambitie en idealisme. Evenals in voorgaande documenten wordt uitgegaan dat alles uit de vastgestelde budgetten bekostigd moet worden. Dit is feitelijk onjuist. Het participatiegeld is integraal onderdeel van Sociaal Deelfonds. In dit deelfonds worden de middelen voor participatie, de Jeugdwet en de middelen voor de WMO samengevoegd en integraal verdeeld. Oftewel: Er zijn geen schotten tussen deze drie onderdelen. Dat betekent bijvoorbeeld dat middelen voor Jeugd en/of WMO ook ingezet kunnen worden voor Participatie en omgekeerd. De beleidsvrijheid die de gemeente Barendrecht krijgt kan ons inziens optimaal benut worden. De zorg voor burgers zou via het beleid en idealen voorrang moeten krijgen boven de regie van de boekhoudkundige controle. Gezien de economische omgeving waarin de BAR gemeenten zich bevinden verwachten wij meer ambitie en meer lef in de uitvoering.
4. Voor ons is het een teleurstelling te zien dat na twee(!)jaar Participatiewet er nog veel belangrijke aspecten in een verkennende fase verkeren.
5. Het collegevoorstel geeft het advies in te stemmen met de regeling forfaitaire loonkostensubsidie; en loonkostensubsidie voor alle schoolverlaters die bij een werkgever in dienst zijn. Hierbij wordt de wettelijke regeling, specifiek bedoeld voor (ex-)leerlingen afkomstig uit het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) en praktijkonderwijs (PrO) verbreedt. Zij mogen immers direct, zonder keuring, worden toegelaten tot de doelgroep van mensen met een arbeidsbeperking. Levert het collegeadvies met het verbreden van de doelgroep niet onbedoeld 'concurrentie' van beschikbare middelen op voor jongeren met een handicap?

Tot zover ons advies.

De WMO-raad Barendrecht,

De voorzitter,

Monique van de Meerendonk

De secretaris,

Jacqueline van der Stokker

Martin Kapteyn i/o